

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 54 (1054) • Четвер, 23 березня 1995 року • Ціна договірна

Берега поки що не видно. Натомість є стриманий оптимізм

Керівник державної делегації України, виконувач обов'язків Прем'єр-міністра Євген Марчук оцінив хід українсько-російських переговорів з поділу Чорноморського флоту зі стриманим оптимізмом. «Ми визначили технологію подальшої роботи, і я вважаю, що прогрес є», — сказав він на прес-конференції у Києві по закінченні переговорів. За словами першого віце-прем'єра РФ Олега Сосковця, з кожною зустріччю українсько-російські позиції зближуються, проте попередити це багато роботи. У кожному разі, остаточний варіант декларації про принципи поділу Чорноморського флоту має бути готовий до зустрічі президентів. Як повідомив міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко, про конкретну дату приїзду до нашої країни Президента РФ Бориса Єльцина поки що мови

немає, «візит готується», і якщо вірити обіцянкам Олега Сосковця, то російська сторона буде готова протягом місяця.

Позитивним результатом київської зустрічі можна вважати підписання угоди з реструктуризації заборгованості України перед Росією, а також міждержавної угоди про автомобільне сполучення та створення фінансово-промислової групи «Міжнародні авіамотори».

Під час переговорів Україна в односторонньому порядку порушила питання про поділ майна колишнього СРСР за кордоном, запропонувавши повернутися до найпершого варіанту його розв'язання, а це означає, що Україна знову претендує на 36 об'єктів із закордонної спадщини Союзу.

За Україну замовили слово в Парижі

Зарубіжна фінансова допомога Україні в нинішньому році може перевищити 5 млрд. доларів з урахуванням сум, уже повідомлених міжнародними фінансовими інститутами. Такий висновок можна зробити, виходячи з підсумків паризького засідання міжнародної консультативної групи Всесвітнього банку, яка координує допомогу Україні. Це питання обговорювали представники тринадцяти країн і семи міжнародних фінансових організацій.

ЛЕОНІД КУЧМА ПРИЙВУВ З ОФІЦІЙНИМ ВІЗИТОМ ДО ЯПОНІЇ

Вчора почався офіційний триденний візит Президента України Леоніда Кучми до Японії. Візит здійснюється на запрошення японського уряду.

Усміхається Чорне море українським кораблям

Цьому хлопчиківі дуже хочеться бути справжнім моряком. Є палке бажання, і форма зобов'язує, і човни он які — тренуєш, гартуєш, вчиси скоряти водну стихію. Спочатку в тихій заводі, а там — і на справжніх морських хвилях, й на глибинах. І море посміхнеться до нього — моря, як правило, скоряються відданим і сильним.

Ось такі сьогодні наші Військово-Морські Сили. Нелегке їх становлення — складна ситуація, далеко не все необхідне ще може дати держава. Та вони гартуються, міцніють — і Чорне море вже посміхається до українських моряків.

(Продовження на 8-й стор.)

Фото Олександра КРЕМКА.

«Крим — наш», — вважають кияни

Чи підтримує населення ухвалені парламентом рішення щодо Криму? Це питання було порушене в оперативному опитуванні киян, що центр «Демократичні ініціативи» провів на вулицях столиці 20 березня (усього було опитано 400 осіб за вибіркою, що репрезентує населення Києва за основними соціально-демографічними показниками).

Загалом відповіді розподілилися так:

- 43 % опитаних підтримали рішення парламенту;
- 11 % — не підтримали;
- 26 % з цими ухвалами не знайоми;
- 9 % події у Криму не цікавлять;
- 11 % своєї позиції не визначили.

В номер

ВІЙСЬКОВА ТЕХНІКА МАЄ УСПІХ

На міжнародній виставці озброєнь і військової техніки у столиці Об'єднаних Арабських Еміратів Абу-Дабі українська експозиція викликає великий інтерес у відвідувачів, насамперед своєю комплексністю. Окрім 450 експонатів, тут представлено і економічні потужності.

Досягненнями виставки віце-прем'єр-міністр, міністр оборони України Валерій Шмаров вважає те, що наша держава всупереч усім труднощам виїшла на світовий ринок. Участь у ній дала можливість представити її учасникам політико-економічні дані про Україну.

В Абу-Дабі Валерій Шмаров провів переговори з керівниками державних делегацій Об'єднаних Арабських Еміратів, Російської Федерації, Ємену, Пакистану та інших держав, що виявили зацікавленість до співпраці з Україною у військово-технічній сфері.

Міністр оборони України і члени української делегації побували на полігоні, де демонструвалися маневрені можливості військової техніки. Тут на показових виступах Україну

достойно представили вітчизняні танки — Т-84 і модернізовані Т-72.

ОБМІНЯЄМО СПИРТ НА ВИНО

У Кабінеті Міністрів України розпочалися переговори між урядовими делегаціями України та Республіки Грузія, очолювані відповідно першим віце-прем'єром-міністром Петром Сабуком та віце-прем'єром-міністром Бакуром Гулава. В центрі уваги обох сторін — реалізація підписаного в ході візиту Президента України до Республіки Грузія Протоколу до міждержавної Угоди про розвиток торгово-економічного співробітництва. Насамперед, обговорено можливість поставок в Україну товарів традиційного грузинського експорту — вина, чаю, мінеральної води «Боржомі» тощо, а з України в Грузію — спирт та деяких продуктів харчування. Ішлося також про встановлення прямих взаємозв'язків між міністерствами сільського господарства обох країн, відновлення і розширення двосторонніх регіональних контактів тощо. Для цього створено профільні робочі групи, до яких увійшли відповідальні працівники міністерств і відомств обох країн.

Чорноморці у шахтарському краї

Шахтарський край відвідала делегація Чорноморського флоту. Гості з Севастополя мали зустріч із мером Донецька В.Рибаким, головою обласної Ради народних депутатів В.Щербанем. Ішлося про налагодження дружніх взаємовідносин екіпажу противолодочного корабля «Донецьк» з мешканцями індустріального регіону.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Відбулося засідання Комісії з питань науки та народної освіти, на якому обговорено заходи по реалізації рекомендацій, що були висловлені учасниками парламентських слухань про став освіти в Україні.

Передбачено розробити проекти законів про право дитини, що регулюють правові відносини в галузі освіти, заходів, пов'язаних з розробкою державних освітніх стандартів, удосконаленням навчальних планів та програм, мережі навчальних закладів всіх типів тощо.

Комісія заслухала також інформацію першого заступника міністра освіти Ю. Бутия щодо основних положень проекту нової редакції Закону України «Про освіту». Створено робочу депутатську групу по опрацюванню зазначеного законопроекту.

На спільному засіданні Комісії з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства та керівників Міністерства охорони здоров'я було зазначено, що асигнування у розмірі 200 трильйонів карбованців, які заплановані в проекті державного бюджету на 1995 рік, складають лише 40 відсотків від потреб і 4,4 відсотка від національного доходу, замість 10 встановлених основами законодавства України про охорону здоров'я. Цих коштів, навіть без урахування різниці інфляції, ледве вистачить на заробітку плати медичних працівників та мінімальне медикаментозне забезпечення. Через відсутність фінансування катастрофічно зростає заборгованість закладів охорони здоров'я. Виникає ситуація, коли в аптечній мережі напівхворих значна кількість ліків, які не можуть бути використані для лікування хворих через відсутність можливості їх придбати. На кінець минулого року цей борг становив понад 312 мільярдів карбованців.

Прийнято рішення направити в Комісію з питань бюджету розрахунок та обґрунтування мінімально необхідних розмірів асигнувань на потреби охорони здоров'я.

Проект Закону «Про державний бюджет на 1995 рік» було розглянуто в Комісії з питань молоді, спорту і туризму. Члени комісії зазначили, що оподаткування земельних ділянок, на яких розташовані спортивні споруди, з урахування збільшення ставок податку в 20 разів призведе до практичного припинення функціонування більшості спортивних споруд. Вони висловилися також за призупинення дії деяких пунктів статті 3 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». На думку депутатів, в разі її введення процес перепрофілювання об'єктів соціально-культурної сфери, зокрема об'єктів фізкультури і спорту, що входить до майнових комплексів підприємств, набере незворотного характеру й нанесе непоправної шкоди питанням оздоровлення населення.

При акроб обмежених бюджетних асигнуваннях на функціонування галузі, неперішчення цих питань, підкреслювали депутати комісії, може призвести до остаточного розвалу матеріально-технічної бази.

На засіданні комісії було обговорено й питання щодо підтримки Українського молодіжного Чорнобильського фонду. Наголошувалося, що фонд протягом п'яти років здійснює програму лікування українських дітей на Кубі. За цей період більш як 14 тисяч дітей із «чорнобильського зону» побували на острові Свободи. Медична допомога, яка надається кубинською стороною, включає всебічне лабораторне та інструментальне обстеження з використанням найсучаснішої діагностичної апаратури, проведення терапевтичних і хірургічних методів лікування, комплексу реабілітаційних заходів. Втрата Кубинської держави за чотири роки склала більше 200 мільйонів доларів США та один мільйон кубинських песо.

Комісія Верховної Ради України з питань молоді, спорту і туризму, розглянувши на своєму засіданні питання про діяльність Українського молодіжного Чорнобильського фонду, прийняла рішення про необхідність підтримки його діяльності та вносити на розгляд Верховної Ради України проект Постанови «Про Український молодіжний Чорнобильський фонд».

Прийняття такої Постанови сприятиме вирішенню проблем оздоровлення дітей, що постраждали від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, надання їм комплексної медичної допомоги.

Прес-служба Верховної Ради України — Укрінформ.

Хто не заплатив «за квартиру» — не бідкайтесь. Навіть навпаки...

НЕМАЄ сумнівів, під час радіотрансляції цього засідання біля приймачів не було відключено. Це й не роздавали «бюджетку», яка, доміжками, не відсутній з виборців кожної депутатської, — зусилля населення у результаті чорногобильського піднесення ціни на житлово-комунальні послуги.

А саме — підвищення Кабінетом міністрів з 1 лютого плати за електроенергію в 7,8 разів, за користування природним газом — у 9,4, ціна вугілля збільшилась у 12 разів. До того ж уряд ще й затягує з компенсаційними виплатами населенню.

Хоча під час обговорення цього питання у сесійному залі лунали різні думки від прямого зниження ціни на житлово-комунальні послуги до їх захисту, усе-таки, подібна одностайність лівих з правими нас не могла не додати оптимізму (ризик повернутися з округів побитими, про що застерігав у виступі один із депутатів, був вели-

кий?). Одне слово, на радсть народу було вирішено терміново переглянути ціни на житлово-комунальні послуги та рівень компенсаційних виплат і, враховуючи затримки з виплатою зарплати та компенсацій, призупинити на лютій — квітень ц.р. стягнення пені за несвочасну сплату за житло й комунальні послуги. Отож, ті, хто відірвався від сімейного бюджету останню копійку й поспішив до кас платити «за квартиру», навіть можуть дорікнути самі собі за таке сумління (повністю текст цієї постанови буде опубліковано у нашій газеті).

А Верховна Рада, як кажуть, заробила бал у свого народу.

Денне і вечірнє засідання 21 березня

Утім, могла — і два, якби після прийняття напередодні сенсаційних рішень щодо скасування інституту президентства в Криму і тамтешньої Конституції, тобто, після сказаного «А» Верховна Рада сказала і «Б». На жаль, цього дня зналося прийняти лише постанову «Про підготовку нової Конституції Автономної Республіки Крим», якою запропоновано парламенту Криму до 15 травня ц.р. прийняти новий Основний Закон й подати його на розгляд Верховної Ради України. «Забуксували» під час розгляду питання про скасування двох постанов кримського парламенту, у тому числі про проходження строків служби громадянами Республіки Крим, та призупинення дії двох тамтешніх законів — про вибо-

ри ВР Криму та про його уряд. Коли ситуація хилилася до патової, «виручив» Президент України. Як повідомив О. Мороз (він мав з ним з цього приводу розмову), Леонід Данилович розв'язав цю проблему своїм указом.

Шкода також, що на тлі розгляду цих нехай і дуже гострих соціально-побутових і політичних (кримська) проблем, а воли по суті, є латанням дірок, якось сумбурно обговорювали у другому читанні досить важливий з огляду на економічну перспективу законопроект про податок на додану вартість. Зійшлися на тому, що приймають цей документ після затвердження державного бюджету.

Анатолій БЕНЬ.

МІЖ ПОГАНО І ЗОВСІМ ПОГАНО

ПІСЛЯ легкої ранкової «розминки» народні обранці продовжили обговорення проекту Закону «Про державний бюджет на 1995 рік». Після обговорення проекту в комісії з доповіддю виступив голова постійної Комісії Верховної Ради з питань бюджету Микола Азаров.

На його думку, депутати перебувають між Сциллою і Харією. Приймаючи цей проект бюджету — погано, не приймаючи — ще гірше, бо економічна ситуація не поліпшується, а погіршується. М. Азаров, підкреслюючи, що комісія розгля-

Ранкове засідання 22 березня

нула всі пропозиції, зауважив: з урядом можна працювати.

Потім він зупинився на проблемах обговорюваного законопроекту.

Зокрема, доповідач вважає, що не вдалося розв'язати суперечності щодо фінансування соціальної сфери, розвитку народногосподарського комплексу, а ще — щодо відродження більшої частки доходів регіонам.

М. Азаров зупинився на конкретних пропозиціях про збільшення доходної і зменшення видаткової частин бюджету.

Потім почалося обговорення доповіді.

Володимир КОРОЛЮК.

Не прогледіти б диктатуру.

У ВІВТОРОК керівники трьох постійних комісій Верховної Ради з питань законності і правопорядку; правової політики і судово-правової реформи; прав людини, національних меншин і міжнародних відносин — провели прес-конференцію.

Основною темою розмови було майбутнє саукання звіту Генерального прокурора України на засіданні Верховної Ради. Виконуючи обов'язки голови Комісії з питань законності і правопорядку Валерій Свєдковим повідомив, що за саукання планове, передбачене законодавчими документами, так само як і звіт,

уряду чи Президії Верховної Ради. Він висловив жах, що окремі відповідальні особи, народні депутати, деякі засоби масової інформації використовують цю подію для політичних цілей, намагаються табувати її як тиск на Генерального прокуратора при розгляді справи В. Боженара та вивчення діяльності асоціації «Земля і люди». Валерій Олександрович уточнив, що саукання звіту повинно було відбутися ще в листопаді минулого року, коли ні про асоціацію, ні про когось з керівників законодавчого органу в прокуратурі навіть не говорилися.

Коли вже зайшла мова про Боженара, то, відповідаючи на запитання журналістів, Валерій Свєдковим і його колеги з інших комісій

повідомили, що при вчиненні обшуку в службовому кабінеті В. Боженара було грубо порушено Закон і процесуальні норми. Взяти хоча б те, що документи, навіть не були зазначені в спеціальному акті, як це мало обов'язково робитися.

Аналізуючи текст звіту Генерального прокурора, який уже роздано депутатам, організатори прес-конференції звернули увагу журналістів на те, що органами слідства минулого року затримано тисячі людей, і тільки по третині з них винесені судові рішення. А де ж інші? Значить, їх затримували безпідставно, без достатніх обґрунтувань. У слідчих ізоляторах роками сидять люди, очікуючи рішень правоохоронних та

судових органів, що вже говорять про неадекватну тяганину з вирішенням їхньої долі.

Адала у нас абсолютною незачиненою перед своєю властивістю і правоохоронних органів, говорили керівники комісій. А коли Закон не захищає людину, значить, недалеко до біди. І попередили: насувається диктатура, будьте пильні. Якщо сьогодні ведеться шапена атака на Верховну Раду, її керівників, значить, комусь дуже потрібно, щоб таким чином усунути з арені нашого життя український парламент. Єдиний демократичний орган комусь — як більшою на очі.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Життя Рад

Закони привести у відповідність, уряд захистити від необґрунтованих нападів

Президенту України Л. Д. Кучмі Верховній Раді України

Спроби втягнути уряд Криму в міждусобойні політичні чвари викликають незрозуміння й стурбованість. Торк у жовтні цієї уряд було тільки на спробах різних сторін протидіяти у політичній боротьбі, розпочав, нарешті, займатися безпосередньо народногосподарським комплексом.

Незважаючи на епідемію холери, небувалу посуху, вдається підготувати комунальні служби до роботи в зимових умовах, провести сібву зернових, на межі можливого поліпшити ситуацію з водопостачанням й забезпеченням енергоснабження.

Вважаємо, що за територіальної ситуації, коли потрібно потурбуватися про те, щоб наступний курортний

сезон не було зірвано, як це мало місце торік, не можна допустити втрати управління народним господарством. Враховуючи складну політичну й економічну ситуацію в Криму, беручи до уваги, що Закон Криму «Про вибори народних депутатів до місцевих Рад й їхніх голів» значно відрізняється від Закону України, вважаємо за доцільне перенести строк виборів й продовжити повноваження нинішніх місцевих Рад у Криму.

З'являючись до Президента України, Верховної Ради України, Верховної Ради Криму, сподіваємося, що уряд Криму буде захищено від необґрунтованих нападів з боку деструктивних політичних сил.

Голови міських й районних виконкомів Рад народних депутатів Криму.

ДО ПРИЙНЯТТЯ ДЕРЖБЮДЖЕТУ ЖИТИМУТЬ ЗА ТИМЧАСОВИМИ НОРМАТИВАМИ

Третя позачергова сесія Запорізької обласної Ради народних депутатів затвердила попередні обсяги обласного бюджету на 1995 рік та тимчасові нормативи відрахувань від загальнодержавних податків і доходів до місцевих бюджетів областей. Так, область поки що залишає в себе по 80 відсотків від податку на додану вартість та на прибуток підприємств усіх форм власності, 20 відсотків від акцизного збору та 50 відсотків від податку на прибуток з громадян.

Розуміючи всю скрутку держави, всю відповідальність території за збереження єдності України, —

наголосив голова обласної Ради Вісцелас Поквалський, — ми в той же час не можемо миритися з таким підходом, коли річна мінімальна потреба в коштах становить 114 трильйонів, а за нормативами, що передбачені проектом держбюджету, матимемо лише 31 трильйон з чимось. Це вже призвело до того, що кредитна заборгованість за комунальні послуги, медикаменти й лікарські препарати за два місяці становить до 5 трильйонів, що зростає на черв'я трильйона. Ми діємо лише в легітимних рамках, а ось урядові структури не виконують законних вимог груд-

невої постанови Верховної Ради України.

Сесія Запорізької обласної Ради в цьому зв'язку прийняла звернення до Верховної Ради України, в якому наголошалося, щоб Запорізький податок було залишено не менш як 70 відсотків від загального обсягу доходів, що мобілізуються на її території.

Народний депутат України Леонід Ансімов, який був присутній на сесії обласної Ради, від імені запорізьких парламентаріїв оцінив рішення сесії як «мурає, яке не веде до конфронтації і не тягне рядина на себе».

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

У комісіях Верховної Ради

ЧЛЕН ПОСТІЙНОЇ КОМІСІЇ з питань законності і правопорядку народний депутат з Дніпропетровщини **Олександр ЖИР**, у минулому спеціаліст із боротьби з організованою злочинністю СБУ, має свій погляд на роботу комісії. До чого його спонукає й те, що він — один з претендентів на вакантну посаду голови цієї комісії. Особливо ми попросили Олександра Олександровича поділитися своїми роздумами.

Незважаючи на те, що сьогодні в забезпеченні законності й правопорядку в нас у країні задіяно великі сили — МВС, СБУ, Генпрокуратура, Верховний Суд, злочинність в Україні останніми роками нестримно зростає. У 1994 році офіційно зареєстровано майже 600 тисяч злочинів. За кілька років подвоїлася кількість умисних убивств і в 1994 році ця цифра перевищила 4,5 тисячі. Порівняно з 1993 роком на 7,3 відсотка зросла кількість важких тілесних ушкоджень, на 6,2 — розбоїв та ін.

Потрібний сьогодні і закон про запобігання економічним злочинам, який дав би можливість ефективніше проводити боротьбу із злочинністю в сфері економіки.

І другим напрямом — удосконалення структури правоохоронних органів. Порівняно з іншими країнами у нас одна з найбільш високих чисельностей міліції — на тисячу жителів — 5,3 співробітника (у США — близько 3,2). Але, як бачимо, не кількість співробітників правоохоронних органів визначає ступінь захищеності населення від злочинців. Правильно сьогодні ставитися питання про те, що у більш як чвертьмільйонній армії міліції лише 20 відсотків займаються оперативно-пошуковою діяльністю, а пільги ділять на всіх співробітників. До того ж некомплектність оперативних підрозділів набагато вища за інші.

Або взяти слідчі підрозділи міліції, прокуратури, де навантаження на одного слідчого у кілька разів перевищує науково обґрунтоване. Заробітна плата цих співробітників не відповідає кількості їхньої праці, і це факт. В результаті ми масово стікаємося до відтоку спеціалістів із цих підрозділів, низьку якість ведення слідства. Як на мене, не повинна уникати цих гострих проблем наша комісія. І основною для їх розв'язання має стати, крім усього іншого, і проект закону «Про статус слідчого», розроблений Генеральною прокуратурою.

— Як бачимо, бачиться, значні проблеми в комісії виникли через те, що її нім же колишній голова прокуратури відразу на двох стільцях. На жаль і досада ні сама комісія, ні Верховна Рада в цілому так і не змогли визначитися з її новим головою.

Проблема тут, звичайно, є, адже ви погодитесь, що та чи та активність багатьох наших постійних комісій насправді залежить від особистої позиції, особистих ділових якостей їх голів. Отже, без цього не обійтися. Але, бачте, коли вже серед кількох претендентів на пост голови є й моя кандидатура, то я вважаю би за потрібне утриматися від якихось характеристик з цього приводу — нехай вирішуватиме Верховна Рада.

— Але ж ви не заперечуватимете, що йде боротьба не просто за ту чи ту кандидатуру з лівими чи правими політичними поглядами. З чим розв'язується питання: яку позицію в боротьбі із злочинністю займе ваша комісія в цілому — скажімо, чи об'єднає зусилля із «спорідненою» комісією з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, або ж...

— Я вважаю, що наша комісія і Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією мають працювати в тісному контакті. Цього згуртування дуже боїться мафіозний світ і все робитиме, щоб воно не відбулося. Проте, побачимо!

Взяв інтерв'ю **Анатолій БЕНЬ**.

Згуртування наших зусиль мафіозний світ боїться

— Передовсім хочу зазначити, що комісії багато вдалося зробити. На засіданнях було розглянуто законопроекти щодо накладання штрафів на порушників правопорядку, формування і встановлення цін-бартерів; відповідальності за незаконну торгівлю; адміністративного нагляду за особами, котрі звільнилися з місць позбавлення свободи; підвищення відповідальності за порушення податкового законодавства та інші. Більш як десять законопроектів підготувала наша комісія для розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради.

Нині на розгляд комісії ряд законопроектів, у тому числі й тих, що надійшли з Кабінету міністрів, Генеральної прокуратури та інших державних органів. Зокрема, про внесення у деякі законодавчі акти України доповнень і змін про посилення кримінальної відповідальності за скоєння злочинів проти життя, здоров'я, майна громадян; про внесення доповнень та змін до Кримінального, Кримінально-процесуального кодексів України і Кодексу про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за незаконне відкриття та за межами України валютних рахунків і приховування виручки в іноземній валюті; про впровадження розмірів адміністративів за порушення паспортних правил тощо.

Крім того, нами вивчаються матеріали міжнародної конференції «Право на життя і смертна кара» (Харків, 17—20 листопада 1994 р.), учасники якої звернулися у комісії ВР з проханням розглянути питання про відміну смертної кари.

При всьому тому багато часу в моїх колег із комісії йде на розгляд скарг і заяв громадян, з якими вони звертаються до Верховної Ради України. За кожною з них — доля, біль людей.

У цьому зв'язку постає слушне запитання: чому завжди, що живаються правоохоронними органами, не дають результатів, хто винен і що робити далі?

— Саме так, на ці питання і має дати відповіді наша комісія. Вибачте, Олександр Олександровичу, але на тлі кипучої діяльності, скажімо, тієї самої Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю й корупцією робота вашої комісії залишається якось у тіні, хоча завдання у вас, ну дуже споріднені.

— Я не хочу сказати, що ті проблеми, які розв'язує сьогодні комісія, не потрібні. Проте вони, на мою думку, другорядні і не змінюють ситуацію докорінно.

Особливо мені хотілося б зупинитися на злочинності у сфері економіки, бо саме в цій області відбувається об'єднання державних чиновників із кримінальними елементами, саме тут здійснюється нагромадження і вивіз за кордон капіталу, вкраденого у власного народу. Погляньмо правді у вічі — не мало державних чиновників різного рівня використовувать сьогодні своє становище і державну власність як джерело власного збагачення. Хабарництво і підкуп стали невід'ємними атрибутами багатьох закладів і організацій. Отже, ця проблема має бути в центрі уваги відповідних комісій ВР України. Як на мене, діяти тут треба в двох напрямках.

Перший. На законодавчому рівні гостро постала проблема посилення державного контролю за доходами юридичних і фізичних осіб, обов'язкового їх декларування. У цьому зв'язку я підтримую пропозиції Генпрокуратури про створення позавідомчої державної контролюючо-розвізної служби. Сьогодні ця служба перебуває в структурі Мінфіну, що зі зрозумілих причин не сприяє ефективності її роботи.

Життя Рад

ХТО ПРИ ВЛАДІ В СІЛЬСЬКІЙ РАДІ?

ЧИ НЕ вперше за минулі роки радянської влади багаторічна політична боротьба на селі стала фактом. Не кажучи вже про вибори народних депутатів України, голів і депутатів обласних, районних Рад, навіть начебто й неперспективні посади голів сільських Рад стали предметом багатих змагань. На неї теж претендували дисиденти різних партій і рухів, але, як свідчать результати, великих успіхів тут не досягли.

Про слабкі позиції політичних партій у сільській місцевості на Кіровоградщині промовисто свідчить той факт, що з 320 сільських і 26 селищних Рад області «партійні» стали переможцями лише в 19. Найбільше балів набрала, зрозуміло, компартія України, чия структура на селі була зруйнована восени 1991 року, але в пам'яті людей залишили свій слід. Тому в різних районах головами сільських стали 16 членів КП. Зрозуміло, для комуністів це ніякий не успіх. Швидше, навпаки, про що і йшлося на недавній обласній звітно-виборчій конференції. Але й їхнім суперникам або друзям-суперникам у передвиборчому марафоні потанцювали ще менше. Соціалісти виборили лише дві Ради. Намагався створити протиположний «лівий силам» Народний рух, але тільки одна його представниця стала головою сільської. Інші партії своїх кандидатів на голів сільських Рад або не виставляли, або ж виявилися безсилими склясти хоч якусь конкуренцію своїм суперникам.

Цікаво й те, чому донедавна досить відома представниця триади «лівих сил» — Селянська партія України — не здобула на селі жодної перемоги. Якщо міркувати логічно, то тут «командувати парадом» слід було б саме їй, а не комуністам, соціалістам чи рухівцям. Такий парадокс наводить на роздуми: або з отєї величезної кількості новообраних «безпартійних» голів сільських Рад переважна більшість «підпільно» підлягає ідеї й програмі положення Селянської партії, або ж вона справді, як поетично твердять її опоненти з числа правих, є лише «партиєю голів колгоспів», а не селян.

Майже така ж картина і в депутатському корпусі сільських Рад, хоч тут представників різних політичних партій, громадських об'єднань значно більше, ніж серед керівників. Як і представників трудящого людю. Самі депутати особливого впливу на економічну, соціальну ситуацію в селі не мають, але це вже не статистика, які сиділи у попередніх Радах і яких часом ледь не налігачі доводилося приводити

на сесії та засідання сільвиконкомів.

— Що ж змінилося після останніх виборів сільських Рад? — запитав я у працівника оргінфраструктурного відділу обласної Ради Євгена Яшенка.

— Та майже нічого, — почув відповідь. — Сільські Ради як були безпартийними, безгосподарними, то так і залишилися. Ділами, переважно, заправляють голови колгоспів. Бо в них реальна економічна влада. Хоча є й винятки, коли Ради показують свій нор, вимагають рахуватися з ними як із владою.

Звісно, у таких ситуаціях сільські Ради виступають справжніми захисниками інтересів людей села, протистоять свавілля, самовпевненості окремих керівників, устанавлюють істину, відновлюють порушену справедливість. Узяти хоча б приклад на посаду голови Омелянської сільради Онуфріївського району Лідії Базалевської. Спочатку була «операція» по виявленню «підпільних земельних ділянок» площею 5—20 гектарів, які попереді керівництвом великодушно «подарували» кільком фермерам та колгоспним спеціалістам. Потім почалася кампанія проти голови КСП, який, на думку селян, завіз господарство в борги: більше бо опікувався власним благополуччям, аніж виробництвом. Цікаво, що претензії до голови походили саме на сході села, а не на зборах уповноважених праців-

ників господарства. Сход виявився демократичнішим, а на збори могли «уповноважити» людей бажаних. Саме тут і прозвучала пропозиція про переобрання голови.

У Федірках Світловодського району, де головою Ради (2 років поспіль ситаче Іван Скоренцов, учиняючи скандальні дещо по-іншому. По-перше, сама виборча кампанія та боротьба за пост керівника двох сіл була досить напруженою. Голова місцевого КСП «Україна» Віктор Пивовар горючо стояв за те, щоб Скоренцова на виборах «прокотили». Як сказав потім Іван Сидорович під час зустрічі, Вікторів Васильович було б вигідно, якби його, Скоренцова, не обрали, бо ж не мирився з тим, що господарство розгортали, гроші, виділені на газифікацію, невдоволю як витрачалися, а закуплені для цього труби було розпродано чи роздало.

Аж четверо претендувало на посаду голови. Були наклепи і звинувачення на адресу Скоренцова. А він вистояв і переміг — люди йому повірили. Тепер продовжує шукати справедливості, бо не може байдуке дивитися на те, як голова з групою прибічників «господарують». Подумати тільки: ще в листопаді залишилося незібраним ціле поле пшениці. Був Іван Сидорович в обласному обласногоспуправлінні. Приїждив з району комісія, переперяла... Однак про якіс кардинальні зміни говорити ще рано.

Протистояння керівників сільрад і колективних господарств дедалі частіше закінчується не на користь останніх. І в цілому радій району, зокрема в Гайворонському, Дольницькому, де «головам знімали голови», неабияка заслуга належить сіль-

ським Радам. Як же можна голову колгоспу, як має багаторічний стаж, економічні важелі впливу, тонке знання психології селянина, зрештою, різноманітні «дружні» зв'язки з вищою владою, порівнювати з якимось вчителем чи водеєм (трапляється і таке!), який без року тиждень керує Радою. Та тільки за ним — безперечна перевага. Він — новий, не олупатий тенетями злодійства, йому вірять, що виправдає сподівання селян на поліпшення справ у селі і господарстві. І вже те, що його обрали всупереч волі голів КСП, мало б стати «першим дзвінком» для керівника господарства: зупинись, подумай, проаналізуй. Вони й думають, правда, досить спрощено: як би то «висхочку» якось зіпхнути на його місце поставити більш несперечливого. Так би було правильно. Проте не виходить, навіть у колгоспах всесильних голів колгоспів.

Ситуація на селі нині складається досить цікава. Політичні партії тут сили не мають, та, мабуть, навряд чи й матимуть: селянин — людина практична і затишна. Його політикою замикається ніколи. «Чероні помішані», як їх донедавна називали представники «демократичного табору», свою владу і вплив втрачають. Їхні колгоспи дробляться, розпадаються, перетворюються в кооперативи або ж самостійні господарства. А їхні керівники — то вже не колишні володарі. Отож на перший план все більше висувається сільська Рада як демократичний орган місцевого самоврядування. Можливо, і справді перемога «партії безпартійних» — то добрий знак у житті села?

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

У номер

• Севастополь

Дозвіл на в'їзд іноземцям

відтепер видаватимуть міські власті. Виконком Севастополю згідно з постановою «Про здійснення зовнішньоекономічної діяльності іноземного туризму, пропуску до Севастополя іноземних суден, транспортних засобів і громадян».

Згідно з документом, дозвіл-перепустку на в'їзд іноземців видаватиме міське управління МВС України за згодою з міським виконкомом, управлінням СВУ, відділами режиму Чорноморської флоту і ВМС України. Раніше режим в'їзду іноземців до міста регулювало МЗС України.

Ціні турист, який відвідав місто на запрошення туристичних фірм строком до 15 діб, мусять сплатити рекреаційний збір — 3,5 долара. Збір за легкові авто становить 10, а за інші види транспорту — 20 доларів. Офіційних гостей звільнюють від такої сплати.

• Одеса

На приз Макара Посмітного

З'ясується, навіть за умов економічної нестабільності та жорсткої посухи, що спіткала Причорномор'я торік, можна досягти високої ефективності сільськогосподарського виробництва. Це засвідчили підсумки конкурсу на приз знаменитого хлібороба Макара Посмітного, що їх підбив Одеський обком профспілки працівників АПК. Серед десятків претендентів переможцем визначено КСП «Перемога» Кодимського району. Йому, окрім призу, вручено ще й грошову премію. А сам конкурс вирішено продовжити і наступного року.

• Волинь

Шампінйон — гриб прибутковий

Сільськогосподарська фірма «Гриб», що створена при відкритому акціонерному товаристві «Волинбакалія», займається промисловим вирощуванням грибів-шампінйонів за болгарською технологією. Для цього використовуються майже 400 квадратних метрів підвальних приміщень. Поки що в день збирають 10–15 кілограмів печериць, які одразу ж надходять у продаж. Планують довести щодобовий збір до 60 кілограмів. Так що у волинських з'явився серйозний конкурент.

• Запоріжжя

Водогін для Космосу

Це — не жарт, бо досі жителі Космічного мікрорайону Запоріжжя отримували воду тільки тоді, коли за графіком. Новий водогін завдовжки 28,8 кілометра дозволить забути про незручності не лише жителям Космосу, а й покращить водозабезпечення Шевченківського району. Якщо донині на два райони припадало до 48 тисяч кубометрів води на добу, то із поступом нового водогону, який вже відбудує, можна буде споживати на 20 тисяч кубометрів більше.

Народний календар

Це — третій тиждень Великого посту. Він ще називається середохресним. На Київщині та Лівоберезі в доживотний період пекач хлібини у вигляді хреста — «середохресний хліб». Одну частину тих хлібів споживали, а другу — зберігали в коморі, зариваючи в зерно. Лучи в поле сіяти хліба, овесячи ж яру пшеницю, господар брав із собою середохресний хліб. Дехто й його, а дехто закопував у землю, щоб вона краще родила.

23 березня — Кіндрата. Кажуть, що він ганив березень по стежках і берегах. Подав цього дня свій голос зозуля.

Якщо наступного дня дутиме холодний вітер, то ще не скоро зима піде.

25 березня — Григорія, Феодана. Якщо впаде туман цього дня, то це добре для картоплі та льону.

27 березня добрі господарі хазяйнували коло худоби.

29 березня роззиралися по господарству, прикидаючи, яку справу починати.

Свято «теплого» Олексія, яке припадає на 30 березня, селяни шанують здавна. Адже цей день пішше, що прийшла справжня весна. І навіть таку ніжну істоту, як бджола, можна на світ Божий випустити.

Щодо самого Олексія, то цей чоловік Божий, залишивши замолоду батьківський дім, став проповідником і праведником, живучи, як жебрак, на папері.

31 березня, на Кирила, шільно починали ворота, аби знову не повернулася зима.

Проблеми тваринництва

Ціни «кусають» усіх, але по-різному

Уроки ринкової економіки біля напівпорожнього молочного бідона

НА ПРЕДСТАВНИЦЬКІЙ нараді аграрників Житомирщини (в залі були в основному голови колективних сільгоспідприємств) голови обласної Ради Антонові Малиновському передали записку з таким запитанням: чому в нашій області закупівельні ціни на молоко помітно нижчі, ніж... І далі йшов перелік.

Антон Станіславович свого часу очолював агропромисловий комплекс області, тому розуміє аграрників з півсава, як і вони його. Але цього разу до взаєморозуміння було далеко. Більше того, з залу повіяло холодом, коли голова обласної Ради став порівнювати зарплати в різних регіонах України, називати категорії людей з мінімальними доходами, для яких після підвищення закупівельних, а отже, і оптових та роздрібних цін молоко стане просто недоступним. Напрошується висновок: я надаю тримати ціни на середньореспубліканському рівні.

Кожному з присутніх, що інтереси виробників і споживачів ніяк розходяться, ціни дала і сміливіше «кусають» покупців. Але ж «кусають» вони і виробників, причому зовсім по-іншому. Не раз доводилося чути від господарників про те, що чим більше молока виробить, тим більше збитків матимеш, що реалізація молока подекуди аже не покриває навіть затрат на електроенергію. Це головна причина зниження в країні поголів'я корів у громадському секторі. Хоча й меншими темпами, але скорочується воно й у Житомирщині. «Рекордсменом» став Червоноармійський район, де за рік «скинули» тисячу голів — десять

відсотків молочного стада. Тут і найбільший мінус по надоях — 425 кілограмів від корови.

Ось чому так запам'яталася розповідь директора радгоспу «Рихальський» Смілянського району Леоніда Забела. Бо, хоч як це парадоксально, саме ота збитковість для більшості молочних тваринництво стало для цього полісільськогосподарства надійним джерелом грошових надходжень.

Торік, — сказав Леонід Володимирович, — молочна ферма внесла в касу майже 5 мільярдів карбованців. Тижневої виручки від молока вистачало на заробітну плату. В січні видали більш як мільярд карбованців тринадцятій зарплаті.

А коли гроші мають люди і олектив, то можна дозволити собі й будівництво. Так, у селі 24 індивідуальні забудови, а 8 будинків споруджує господарство.

Такими «грозомитими» корів у «Рихальському» стали тільки тому, що торік кожна з них дала по 4736 кілограмів молока — на 136 кілограмів більше від попереднього року. Навіть у лютому тут були справді літні надоя: за день виходило по 15 кілограмів молока від корови.

А тепер порівняймо. Торік у Смілянському районі надоліли

від корови по 1692 кілограми. Загалом по області минулого року 15 районів із 23 дали менш як дві тисячі кілограмів молока від корови. Позаторік таких районів було 8.

Ще донедавна керівник господарства катюшували на тому, що виробники мають бути господарями своєї продукції. Минув час. І що ж? Тепер, коли держава укладає контракти лише на хліб, то реальність вимог змінюється. Ті, хто став повноправним господарем виробленої продукції, особливо на Поліссі, де зернових мало, розгублено запитується: що їм робити? Тепер прохачуть уряд організувати якісь структури, які централізовано закуповували б у них продукцію, щоб не створювати в кожній колективному сільгоспідприємстві власний відділ маркетингу.

Хоч як крути, а без зростання продуктивності праці з поточною ситуацією не вийти. Наше знесилене село неспроможне зробити це без допомоги держави. Але не забуваймо, що закони ринку жорсткі. Якщо не буде банкрутства тих, хто не хоче працювати з повною віддачею, то остаточно збанкрутіє економіка в цілому.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

БІДА НАВЧИТЬ

За кілька останніх років у 3,5 рази зросли обсяги виробництва та асортименту відновлених і нових запчастин до сільгосптехніки на підприємствах Вінницького обласного об'єднання «Агромаш». Як не дивно, але сприяли цьому труднощі в розрахунках з підприємствами-виробниками техніки, насамперед з тими, що розташовані за кордонами України, а також надто високі ціни. Адже реставраційні деталі машин обходяться господарствам значно дешевше за нові.

На спеціалізованому підприємстві «Агромаш» — «Ремтехсільмаш» у Вінниці відновлюють та виготовляють деталі для тракторів Т-70, Т-150, ДТ-75. Лише для комбайна КС-65 тут виробляють близько 80 деталей, до сільгоспоборачного комбайна — 30, стільки ж для тракторів.

На спільному українсько-словацькому підприємстві «Агро», яке теж

Урожай-95

працює тут, налагоджено випуск універсальних зернових сіялок «Містраль» та «Беккер» — за німецькою ліцензією. Зокрема, комбайна, що забезпечує якісну підготовку ґрунту.

На знімку: в одному з цехів «Агромашу».

Фото О.ГОРДІВЧИЧА.

ПОСАДИЛИ КАРТОПЛЮ... ПІД СНІГ

— І нічого страшного в цьому немає, — каже директор дослідного господарства «Тучинське», що в Гоцькому районі, Микола Зінчук. — Навпаки, бульба в ґрунті, де вже плюсова температура, почуватиметься значно краще, ніж у буртах.

І далі Микола Пилипович пояснює: у буртах картопля починає рости, пускає пагони, а отже, не має належної енергії проростання. В результаті — неадекватно 20–25 відсотків врожаю.

У Тучині навчилися вирощувати високі врожаї, у тому числі й картоплі. Одержують тут з гектара по 300 центнерів і більше добрих бульб. Значною мірою цьому сприяє і раннє садіння. І так щороку. Якщо деякі господарства ще й не думають приступати до перебирання картоплі, то в Тучині на полях виділяють садильні агрегати. Ось і нині вже посаджено 10 гектарів картоплі раних сортів.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Запитання — відповідь

Право селянина на землю

Згідно з указом Президента «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва», передбачено під час роздержавлення земель у колгоспах ділитися паї лише на членів колгоспів. А як бути з іншими категоріями селян, які працюють у сфері обслуговування, освітніх, наукових, культурних тощо? Адже земля ділять цих людей колись було передано до колгоспу.

С. ПАНИЧУК,
голова Металістської сільради.
Вінницька область.

Роз'яснює Держкомзем України:

Право на отримання земельної частки (паю) мають члени (працівники і пенсіонери з їх числа) колективних сільськогосподарських підприємств, кооперативів, акціонерних товариств.

На думку Комітету, особи, зайняті у соціальної сфері на селі, як і всі громадяни України, згідно з чинним земельним законодавством мають право на одержання у власність земельних ділянок для ведення сільського (фермерського) господарства, особистого підсобного господарства, спорудження та обслуговування житлового будинку і господарських будівель (присадибна ділянка), садівництва, дачного і гаражного будівництва, городництва.

Організація срочно продает

гусеничные трактора Т-150 ниже отпускной цены изготовителя.

Справки по телефонам: (05745) 2-68-62, 2-33-63, 7-56-87, 2-54-80, 2-37-61, 2-20-62.

ПРИРОДНЕ БАЖАННЯ кожної людини — захистити себе і родину від життєвих катаклізмів і прихв долі — реалізується на страховому ринку держави. Про те, наскільки цей ринок до цього готовий, — читайте нижче.

Коментар

Що мав на увазі син турецькопідданого?

АБСОЛЮТНИЙ СПОКІЙ дає лише страховий поліс, — любив казати відомий літературний герой Ільфа та Петрова. Схоже, в нас чак мало хто поділяє його думку.

Перші два роки український страховий ринок розвивався стихійно, і лише 1993 року прийшов Декрет «Про страхування» і створено Українстрахглад. Причому на перших порах страховий ринок привнімали до банківського: доходи страхових компаній оподатковувалися за ставкою 55 відсотків, що призводило до масових порушень податкового законодавства. А з другого боку, страховий бізнес в Україні народжувався за умов галопуючої інфляції, для захисту від якої, як вважали, всі засоби добрі. Відтак Остап Бендер був би неабияк здивований, дізнавшись про те, що часто-густо неакуратно оформлялися страхові поліси, акти із страхових випадків та ін.

І все ж такі кількості страхових компаній зростала — через привабливість і колаєсальне соціальне підґрунтя цього бізнесу. Сьогодні на страховому ринку працює близько 7000 компаній. На думку експертів, вихід на цей ринок не виправданно спрощено, і нова редакція Закону України «Про страхування», що вже знаходиться на розгляді Верховної Ради, має зробити жорсткішими правила реєстрації страхових компаній. Передбачено, скажімо, збільшити розмір статутного фонду з 5 до 100 тисяч доларів США, плату за придбання ліцензії тощо. А загалом, Декрет «Про страхування» буде поновлено більш як на третину.

Лідери і монополісти

Значна кількість суб'єктів страхового ринку передбачає, зрозуміло, появу лідерів і монополістів. Якщо лідери (СК «Аско», «Омега-Інстер» та ін.) завоювали свої позиції завдяки активній роботі з розширення видів страхових послуг і мінімізації страхових ризиків, то монополіст за вже усталеною традицією прийшов на ринок після реорганізації Укрдержстраху та всупереч українському законодавству — бо ж відповідно до нього страховою діяльністю можуть займатися акціоновані підприємства недержавної форми власності, тож національну

акціонерну компанію «Оранта» Остап Бендер, цілком можливо, назвав би незаконнонародженою дитиною, що не применшує заслуг «Оранти» на страховому ринку.

Проте, оскільки до її народження причетний Фонд держмайна, дитина відразу ж голосно про себе заявила, піднявши під себе практично всі види обов'язкового страхування в агропромисловому комплексі. В даному разі Остап Бендер міг би сказати: дозволяйте, а ось у Ріо-де-Жанейро... Втім, не тільки в Бразилії, а й у багатьох європейських державах такі величезні ризики на себе беруть не одна, а десятки страхових компаній. На що великому комбинатору тут же відповіли б: «Так це ж там... А у нас всі ризики може взяти на себе «Оранта», бо збитки відшкодуватиме в разі її неплатоспроможності всім одо держави». Втім, так могли сказати весною минулого року, а не тепер, коли страховий випадок у вигляді посухи в південних областях республіки таки стався, а «Оранта» недо-відшкодувала збитків господарствам на суму 2,6 трильйона карбованців. За страхового резерву в І трильйон карбованців і прибутку по четвертому кварталі близько 400 мільярдів збитку це буде вже проблематично.

Живіть спокійно — ви застраховані!

Мабуть, коли Остап Бендер казав про свій абсолютний спокій, він мав на увазі захист страхового полісу від усіх можливих перипетій життя. Якщо це так, він повторив би свою скараментальну фразу й сьогодні. Страховий ринок України пропонує захист не тільки від перипетій життя, а й смерті, надаючи вам змогу ритуального страхування. В полі зору страхових компаній новонароджені, студенти, пенсіонери — живі й ті, що наказали довго жити.

Неабияк здивувався б Остап Бендер, дізнавшись про те, що на протязі його безтурботного, му часу сьогодні страхують фінансові ризики, пов'язані, наприклад, з банківською, трастовою, інвестиційною, рідстерською діяльністю. Мабуть, Остапа владою б переконали в тому, що страховий ринок в Україні існує. Нерегульований, напівстихийний, але він є.

Сергій ВЛАД.

Де тонко, там і рветься

ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ, ламаючи бюджет, вирішили зробити це за рахунок відрахувань, що спрямовуються на соціальне страхування.

Як стало відомо з офіційних джерел, підготовлено до ухвалення проект Закону Президента України «Про додаткові заходи щодо збільшення доходів Пенсійного фонду, забезпечення своєчасних розрахунків по виплаті пенсій та допомоги з Пенсійного фонду України», яким передбачається зменшити частину Фонду соціального страхування України в загальному тарифі внесків на державне соціальне страхування до 10 відсотків.

Слід нагадати, що дотепер доля внесків на соціальне страхування становила 12 відсотків. Мабуть, не без поради експертів Світового банку вирішено платити велику дірку в бюджеті Пенсійного фонду за рахунок безодаточного Фонду соціального страхування України. Приміром, якщо так і буде, це завдасть непоправної шкоди здоров'ю людей, майбутньому країни. Адже скорочення на два відсотки виплати в шосту частину всього бюджету соціального страхування держави, або в понад 7 трильйонів карбованців. Якщо провести елементарні розрахунки, вони засвідчують, що 436 тисяч дітей України не зможуть зміцнити підірване чорнобильським лихом здоров'я цього року.

Що турбує

Якщо прокомментувати справи сьогоднішнього в сфері оздоровлення широкіх верств населення України, вони виглядають приблизно так. У 1991 році кількість оздоровленого населення за рахунок коштів Фонду соціального страхування України сягала 2,7 мільйона чоловік, 1992 — 2,2 мільйона, 1993 — 1,8, 1994 р. — 1,3. При незначних коштах, запланованих на цей рік, передбачено було оздоровити 670 тисяч чоловік, а в разі прийняття згаданого рішення — близько однієї сотні тисяч. Фактично за скорочення бюджету Фонду буде згорнуто програму санаторно-курортного лікування працюючих. Крім цього, це спричинить різке скорочення, а то й повне скасування бюджетного Фонду для утримання 511 санаторію-профілакторію.

Тому чи доречно завадати черговому удару по населенню України, котре за Конституцією має право на соціальний захист, у тому числі й на охорону здоров'я.

Олександр БОЙМЕНКО,
голова правління фонду
соціального страхування
України.

У страхових компаніях

«Юніор» дбає про дітей

Одеська страхова компанія «Юніор» видала минулого року 3,5 тисячі страхових полісів згідно з укладеними договорами з усіма школами-інтернатами області. Дітей було застраховано з допомогою обласного відділу народної освіти, що надав необхідні кошти.

Компанія запропонувала свої правила з такого традиційного виду страхових послуг, як страхування дітей від нещасних випадків. Причому страховим випадком є будь-який удар, перелом, вивих, струс мозку та ін., а внесок за договором окуповується вже через п'ять днів.

На жаль, в «Юніорі» є розповіді. Про те, наприклад, одній дитині відірвало трамваєм ногу, іншій — після травми вирізали селезінку. «Юніор» відразу виплачував 10 мільйонів карбованців.

Утім, мінімальну страхову суму обласно вирішило збільшити відтепер до 20 мільйонів карбованців.

Крім того, за словами генерального директора СК «Юніор» Лідії Шурової, у найближчих планах — створення центру з організації медичного страхування.

Стас СЕМЕНОВ.

Куди чкурнув гарант?

ФАКТОМ ЗАКРИТТЯ дитячого садка чи обмеження харчування дітей у школах зараз херсонці не здивують. Пояснення одне: надворі економічна криза, дефіцит бюджету. І лише у кабінетах спеціфичних відомств роблять дещо інший наголос: виявляється, у міському бюджеті «пробивають» чорні дірки. Тільки податкова інспекція Суворовського району торік повернула бюджету майже 40 мільярдів карбованців.

«Контора» суворовців нагадує штаб, до якого стікається інформація з фінансового поля битви. Новий відділ податкових розслідувань оперативно переробляє її, планує масштабні операції по поверненню вичурних від діяльності комерсантів, бізнесменів, підприємців різного ґатунку.

Назву для прикладу кілька останніх гарячих операцій, — роз-

повів начальник названого відділу інспекції Анатолій Білямовський. — Ось страхова компанія «Гарант». Мала кілька рахунків у банках Херсона, гарантувала повернення кредитів своїм клієнтам, значаючи, під певні проценти. Компанія приховувала від оподаткування більш як 1,5 мільярда карбованців, які й досі не сплавила в бюджет. Керівник «Га-

ранту» Віктор Мудровський зник, кажуть, десь у бігах.

Загалом, за словами Анатолія Федоренка, працівника інспекції прості-таки задираються у кримінальній атмосфері. Державні підприємства в районі фактично припинили існування, акціонувалися тощо, а устезику за рівнем законпослушності майже 60000 платників податку дуже важко. Тоді через банки не проходила необхідна фінансова документація, то фальсифікували платежі, то цукають якісь шапрані у законодавстві. От і з'являються у бюджеті чорні дірки, які нічим залатати.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

Херсон.

Скандали

Отакое!

ГОРИ ВОНО...

Досить поширена приказка «гори воно сілим полум'ям» на страховому ринку України набуває дещо нового значення. Адже в практиці українських страхових компаній страхування від крадіжки, як правило, є доповненням до полісу страхування від вогню. Тим часом, як показує статистика, зіставність страхування даних ризиків переконує в неправомирності такого підходу. Якщо характерна особливість ризиків під час страхування від крадіжок — це стовідсоткове умисні дії, то лише 30 відсотків страхових випадків, за якими виплачують відшкодування страхові компанії, спричинені зумисними підпалами.

У Західній Європі, наприклад, такі ризики страхують окремо.

Ігор ЧУБ.

Валютні операції тимчасово призупинено

Національний банк України повідомив, що з 15 березня цього року призупинив розгляд документів комерційних банків щодо надання їм права здійснювати операції з валютними цінностями до затвердження нового порядку валютного ліцензування комерційних банків. Це спричинено зменшенням фактичної вартості статутних фондів банків унаслідок інфляційних процесів, а та-

Зверніть увагу

кож потрібно підвищити ліквідність банків.

Нову ліцензію на право здійснення операцій з валютними цінностями, яка дає можливість проводити операції з іноземними банками через кореспондентський рахунок уповноваженого банку, комерційні банки можуть одержати лише в то-

му разі, якщо їх статутний фонд станов на 1 березня цього року зареєстрований у НБУ та фактично сплачений у національній та іноземній валюті на суму, еквівалентну принаймні 200 тисячам єкк.

Новий порядок ліцензування комерційних банків, за повідомленням прес-служби НБУ, буде доведено після затвердження його на правлінні Національного банку України.

Курси валют

	КУПЛІВЛЯ			ПРОДАЖ		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Сімферополь	153-155	98-103	30-31	158-160	102-110	32-34
Дніпропетровськ	159,5	108	32,5	162	115	34,5
Суми	150-154	96-105	30-33	155-158	101-110	32-36
Кіровоград	156	100	31	160	106	33

Хроніка. Факти. Події

● **Белград****З весною прийшла війна**

За півтора місяця до закінчення строку чинного від 1 січня перемир'я у Боснії і Герцеговині мусульманські війська розпочали великомасштабний наступ проти боснійських сербів у гірських районах Власич і Мевієва (відповідно, в центральній та північній Боснії). Згідно із звіденнями боснійських сербів, після масованої артилерійської облоги мусульманські війська вступили в місто, вибили сербів з зайнятих ними позицій. Сербське командування стверджує, що його частини вдається стримувати натиск.

● **Мінськ****Президент Білорусі наполягає**

Президент Білорусі Олександр Лукашенко, виступаючи на сесії Верховної Ради республіки, запропонував депутатам допрацювати цей тиждень, а потім саморозпуститися. За його словами, нинішнього тижня депутатам необхідно, зокрема, ратифікувати нещодавно підписані угоди про співробітництво між Білоруссю і Росією. Лукашенко запропонував провести 14 травня нові вибори до парламенту і референдум з питання щодо економічного союзу з Росією, низки інших проблем, зокрема щодо статусу російської мови в Білорусі та про приватизацію в республіці.

● **Ель-Кувейт****Багдад спромігся відновити****військовий потенціал**

Король Саудівської Аравії Фахд ібн Абдель Азіз Аль Сауд зажадав від Іраку виконання всіх резолюцій СБ ООН. Виступаючи в понеділок учасники на засіданні уряду в Ер-Ріяді, він наголосив, що це питання життєво важливе для регіональної безпеки, особливо після того, як стало відомо про відновлення Багдадом значного вірою свого довоєнного потенціалу, в тому числі об'єктів, що виробляють біологічну зброю.

● **Алмати****Нині Назарбаєв багаті працює**

За відсутності в Казахстані парламенту, визнаного Конституційним судом республіки нелегальним через грубі порушення конституційних прав на муніципальних виборах, апарат Президента і Кабінет міністрів активно зайнялися законотворчою діяльністю. За останній тиждень Нурсултан Назарбаєв підписав близько 20 указів і постанов. Серед них — рішення щодо утворення комітету з використання іноземного капіталу, з невідкладних заходів у боротьбі зі злочинністю та зміцнення правопорядку, про внесення змін до законодавства про вибори, порядок приватизації і проведення мирних зборів, мітингів, пікетів та демонстрацій.

● **Женева****Щоб усе було в порядку**

До «стриманості» воєнних операцій у північному Іраку закликало Туреччину Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ). У розповідях журналістів в Женеві комісари воно висловлює занепокоєність долею близько 4500 курдів в Туреччині, які знайшли тимчасовий притулок у селах прикордонної зони. За даними, що є у розпорядженні УВКБ, але потребують підтвердження, два з п'яти сіл біля міста Закхо, де мешкають біженці, було оточено і обшукано.

А після весілля — важкі будні

СКАЛАДАЄТЬСЯ враження, що Сполучені Штати нарешті знайшли формулу відновлення своєї політики на постімперському просторі. (Донедавна більшу увагу Вашингтон приділяв Росії та Прибалтичським республікам). Після тривалих роздумів щодо того, чи брати участь у московських урочистостях з нагоди святкування 50-річчя Перемоги, Білл Клінтон надіслав Президенту України, а також Б.Єльцину повідомлення про готовність провести переговори на найближчому рівні в Києві та Москві.

Можливість приїзду американського Президента в першій половині 1995 року обговорювалися ще під час візиту Л.Дж. Буша до США. Вже тоді намітилися значні зрушення у ставленні Білого дому до Києва. Не раз представники американської адміністрації, і зокрема один з найближчих дорадників Президента США Джеймс Коллінз, наголошували, що Сполучені Штати аж ніяк не мають наміру применшувати значення України як чинника стабільності у східноєвропейському регіоні і ставляться до неї з не меншим інтересом, ніж, наприклад, до Росії. Заступник міністра оборони Еш Картер під час зустрічі з групою українських журналістів заявив, що Вашингтон «хвилює питання безпеки України». А помічник вищогового сенатора Річарда Лугара Ден Маєрс сказав, що на будівництві самої «України та Сполучені Штати відчувалися своє весілля, і треба сподіватися, що будуть вірними один одному на завжди».

Майбутній приїзд американського Президента до Києва може бути чимом обговорення, як і слова пер-секретаря Білого дому Майкла Маккери, який, відповідаючи на запитання про мету візиту, сказав: «Ми дуже зацікавлені в поглибленні співробітництва з Україною... Ми сприяли тому, щоб Україну було надано приблизно півмільярда доларів у вигляді економічної допомоги для того, щоб вона могла стати однією з центральних основ безпеки і стабільності в Центральній Європі і змогла перетворитися в цінне джерело потенційних ринків для американських робітників і їх сімей». Розвиток економічних зв'язків між двома країнами був присвячений візит українського міністра економіки Романа Шпекса до США. Він провів інтенсивні консультації з керівництвом американських міністерств та міжнародних фінансових організацій щодо надання напів державні фінансові і технічні допомоги, яка забезпечить виконання угоди про кредит «стенд бай» Міжнародного валютного

фонду. Американські представники з розумінням поставилися до заяви Р.Шпекса, що Україна при позитивному балансі в торгівлі зі Сполученими Штатами не має можливості широко відкрити свій ринок для доступу американських товарів і технологій у зв'язку з тим, що залишаються замороженими пільгові кредитні лінії.

Окрім блоку економічних проблем, в українській столиці під час візиту Б.Клінтона у центрі уваги будуть і закриті Чорнобильський АЕС, і механізми дотримання стабільності в Центрально-Східному регіоні Європи. Останнє питання набуває особливого ваги у зв'язку з дискусією між Вашингтоном та Москвою про можливість розширення НАТО. На нещодавній паризькій конференції з Пакту стабільності в Європі міністр закордонних справ США А.Козірев заявив про переконаність приходу нових членів до Північноатлантичного альянсу і застерігав тієї організації у вирішенні проблем безпеки новим часом. До речі, одним з основних питань під час зустрічі в Женеві керівників зовнішньополітичних відомств США та Росії є можливі поступки Москви в питаннях розширення НАТО та російських поставок ядерних реакторів Ірану у відношенні на згоду Б.Клінтона приїзду до Москви, незважаючи на військові акції російської армії в Чечні.

Тарас ПЕТРОВ.

Золота середина буде нашим державним кордоном?

ТОРІК державні кордони України перетнуть понад 81 мільйон чоловік. Для порівняння: за цей же час, наприклад, до Великобританії і збідні б'їхала і виїхала лише половина цієї кількості.

Здається, потрібні ще інші великі й малі проблеми державного будівництва, на часі постала чи не одна з найважливіших: визначення державних кордонів України. Саме на цю тему відбувся вчорашній кореспондент «ГУ» з міністром закордонних справ Геннадієм ЗАВЕНКОМ.

— Геннадію Іосифовичу, як хотіла б почати розмову з поліції, яка нібито вже й залишилася у минулому, проте й досі виникає в тілі чи інших дискусій. От і зараз не можна не згадати про саміт в Алматі, де, зокрема, мова йшла і про спільний кордон для країн СНД. Позиція ж України залишилася однозначною: ми матимемо власний кордон. Але, здавалося б, що поганого в тому, що країни СНД об'єднати разом про свою безпеку?

— Залезити від того, чого ми хочемо. Якщо відновити СРСР у новій формі, то слід створити спільні кордони для країн СНД за периметром колишнього Союзу, як це пропонувалося на саміті в Алматі. Але Україна — незалежна держава, і її законодавство передбачає єдиний кордон, який ми захищаємо і охороняємо власними силами.

Інакше існують пряма небезпека для територіальної цілісності нашої країни, втрачає частки суверенитету.

— А як чула, що з визначенням «власний кордон» у нас має й проблема...

— Ви маєте рацію. Незважаючи на те, що існує держава, яка пропонує розв'язати кордон, розрахована до десятирічного року, справа як пошується повільно. Що й зрозуміло: адже проблема не в тому, щоб установити стовпчиків вздовж кордону завдовжки близько 13 тисяч кілометрів,

Проблема — у правовому його оформленні. А це вже справа довготривалих переговорів.

Хотів би лише застерігти: можна не йти про територіальні претензії до будь-кого, а лише про цивільзоване встановлення державних кордонів. Так, наприклад, як це зроблено з Польщею та Угорщиною.

— Як тут проблеми?

— Як сила-силенна. Нам слід нанести на карту з відповідними поясненнями кордони не лише на суші, а й у водних просторах — з морським шельфом, повітряними межами. Наприклад, таке питання: територію України проклали до молдавської залізничної. Що з цього робити? — є над чим подумати спеціалістам.

А не простіше — паністися на карту кордони, які існують між республіками колишнього Союзу?

— У тому то і річ, що існують не кордон, а адміністративний поділ.

— Кордони, митниця... У пересічному громадянина вже виникає острах, чи не загострять це й без того наші військові проблеми, скажімо, простого спільного кордону. Аж раніше одержувалися, не зазираючи до паспорту на предмет місця проживання, не думаючи, що колись житимуть за кордоном. От митники на кордоні, бува, витягують з бабусини торби гостинці для

онуків, вважаючи їх контрабандою...

Як ви ставитесь до такої «митниці», коли ж державний кордон асоціюється з митницею, причому з знаком «мінус»?

— Сором та й годі. Розбудова державного кордону не означає створення додаткових перешкод чи штучних перепон для спілкування людей. Так, пропускові пункти мають бути, але ж цивільзовані!

Через митницю лише величезний потік товарів, за які слід стягувати мито, даючи про інтереси держави. Але як зробити, щоб це не перешкодило перевезти через кордон мійшок з яблуками, не нашкодило на безпеку буди звичуванням у контрабанді?

Здається, проблема лише в тому, що у нас, на жаль, ментальність така створилася: аби чомусь ближньому жодної хвилинки не жилось спокійно...

— Останнім часом нам дошкуляє нелегальна еміграція. Що її спричиняє і чи керує ця ситуація?

— Це наш «зубний біль». Спричинили таку ситуацію «прозорі» кордони з Росією та колишніми радянськими республіками. Особливо великий потік громадян з країн Південної Азії, які прямують транзитом до Німеччини. Наші закони дозволяють пропускатися їм без перешкод через українсько-польський кор-

дон. А от у німців правила жорсткіші, і вони чимало приїжджених відправляють назад, а ті з різних причин повертаються до своїх країн не бажаючи і осядають у Львівській області, де створюють далекі не так ситуацію.

Що з ними далі робити? Що не робити — вельми важко з коштами, які й без них є на що витрачати.

А коли б ми мали не «прозорі» кордони, а державні, то подібна ситуація не виникла б.

— Скільки проблем... А як їх вирішувати?

— Я не даю рецептів. Над цим працюють спеціалісти. Але очевидно, що слід шукати золоту середину, яка дає б можливість і кордон зробити кордоном, і митницею — не засобом для особистого об'явлення, а однією зі складових держави.

І щоб чоловік, що їде з України в Росію до тещи на млинці, почувався людиною, а не підозрюваним у всіх смертних гріхах.

Думаю, одним з перших кроків буде створення спільних митниць на кордонах з країнами СНД, адже розроблено вже уніфіковані основи митного законодавства. І, звичайно, тривале копітка і надзвичайно складна робота щодо визначення державного кордону України.

Інтерв'ю взяла
Валерія
ПИСАНСЬКА.

Микола ГОРВАТ, «Голос України» (з Будапешта)

Конфісковано... проліски

Чергова планова операція угорських митників і поліції на одному з найбільших ринків країни — Ниредьдзком — принесла приголомшливий результат: у спритних ділків конфісковано значні партії... проліски більш як на 17 мільйонів форинтів (близько 150 тисяч доларів США). Більшість «товару» завезли із Закарпаття. Причому, кити вивозили просто з корінням, щоб садити їх у грунт.

Лехто з «кмітливи» угорських кордонів скопує рослини у закарпатських «природодолі» отом, аби відтак з немалою вигодою реалізувати у столиці, де, скажімо, букетик коштує 40—50 форинтів.

Угорське законодавство передбачає суворе покарання губителів природи. Причому, на тих, хто винищує кити разом із кореневими цибулинами які реалізує їх на суму до 100 тисяч форинтів, чекає штраф у такому ж розмірі. Якщо цей «показник» перевищено, можливе ув'язнення аж до 3 років.

Не завадило б застосувати більш суворі заходи і до наших «природодолі».

Вчаться у НАТО

У рамках програми «Партнерство заради миру» 16—20 жовтня нинішнього року на території Угорщини планується провести навчання Збройних Сил НАТО за участю місцевих, німецьких та англійських підрозділів. Угорські військові розраховують таким чином збагатитися досвідом планування дій НАТО, вивчити основні вимоги до них, набути організаційних навичок здійснення різних операцій. Підготовка до жовтневих навчань розпочалася чотириденною конференцією заінтересованих сторін.

Алло, Вільнось!..**ПРИСУТНІСТЬ УКРАЇНИ ВІДЧУТНА**

НАДЗВИЧАЙНИЙ і Повноважений Посол України в Литві Ростислав ВІЛОДІД розповів по телефону кореспонденту «ГУ»:

— Наясередоді візиту Президента Литовської Республіки Альгірдаса Браускаса в Україну ми провели у Вільно серію переговорів, на яких дійшли угоди практично з усіх проблем.

Слід зокремити питання про підтримку Литви нашої участі в міжнародних організаціях, яку гарантували вищі посадові особи, а також економічне співробітництво наших держав.

В останньому, правда, виникає немало труднощів, але обидві сторони сповнені прагнення їх подолати.

Краще розвиваються культурні зв'язки — тут ми знаходимо нові взаєморозуміння.

Загалом же, присутність України в Литві досить помітна. Скажу лише про останню подію — Шевченківські дні, які разом з українською громадою відзначали й литовці.

НЕСТАНДАРТНЫЕ ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМОСТЬЮ

**РУКОВОДИТЕЛЯМ
ПРЕДПРИЯТИЙ!**

Готовые квартиры
за безналичные
карбованцы.

Строящееся жилье
за безналичные
карбованцы.

АО "НЕДВИЖИМОСТЬ КИЕВА"
ТЕЛ.: 416 14 84, 416 05 49

ВСЁ, ЧТО НУЖНО ВАШЕЙ КОЖЕ

СИСТЕМА СКИДОК. ЗАКУПКА НА СУММУ СВЫШЕ \$ 20000 — НЕДЕЛЬНОЕ ПУТЕШЕСТВИЕ В ПАРИЖ ДЛЯ ДВОИХ. БЕСПЛАТНО

ФИРМА "ЗАГОРЬЕ", Киев, ул. Орловская 3/34, 2 этаж (между М "Контрактовая площадь" и Андреевским спуском). Тел.: (044) 462 52 12, 462 52 15. Доставка по Украине.

Нивеа. Это слово известно людям во всем мире. Каждый знает: **NIVEA** — это крем, который дает коже всё, чтобы она оставалась гладкой и эластичной, свежей и здоровой. Крем **NIVEA** увлажняет кожу и предохраняет её от потери влаги в течение многих часов. Крем не содержит консервантов и не вызывает кожной аллергии. Крем **NIVEA** — это самый популярный универсальный крем в Европе. Остается лишь добавить, что **NIVEA** сегодня — это не только крем. **NIVEA** — это моющее для тела. **NIVEA** — это дезодорант. **NIVEA** — это мыло. **NIVEA** — это гелевая для бритья. **NIVEA** — это шампунь. **NIVEA** — это полная гамма средств по уходу за лицом и телом, многое, многое другое. **NIVEA** — это косметические изделия великолепного качества, которого Вы вправе ожидать от самой крупной косметической марки в мире.

Внимание руководителей
мясоперерабатывающих предприятий,
колхозов, совхозов:

АО «Белкозин»

проводит бартерный обмен
колбасной оболочки
Ø22, Ø45 и до Ø65 мм
на мочкопленочное сырье
крупного рогатого скота
I, II, III и IV сорта
машинной и ручной сьемки,
развесы от 10 кг и выше.

Адрес: 251350, Черниговская область,
г. Прилуки, ул. Дружбы народов, 44.
Тел.: (04637) 3-22-93; 5-00-70; 5-00-94; 5-39-40;
факс (04637) 5-01-80.

КОМБИ Мы делаем только то,
что делаем лучше других

ЭЛИТАН
Морс
Каштановый

Блюдо
Виктория
Осветитель волос

ЭЛИТАН
Иммала
Русый

ЭЛИТАН
Темла
Красного дерева

Фирма "Комби"
254211, г. Киев,
ул. Лайоша Гавро, 10
Служба сбыта
(044) 418-9860

ЦУМ • Украина • Дом Подарков
Детский Мир • Киевский Сувенир

Криворожский сурикочный завод
производит и отгружает напрямую:

ЭМАЛИ И КРАСКИ

марок ПФ-115, ПФ-133, ПФ-167,
ПФ-266, ПФ-021, МА-15, МА-25 раз-
ных цветов.

Отпускаем также тальк, сурик су-
хой железный, слюшки.

Купим тару: бочку, ящик, а также
олифу, сиккатив, белые пигменты и
другое сырье для производства крас-
ок.

Адрес: 324055, г. Кривой Рог.
Тел.: (0564) 71-23-18, 71-23-04,
29-20-81, 71-12-82, 71-00-07, 71-73-22.
Р/с 602602 в Дзержинском отд. ПИБ
г. Кривого Рога, МФО 305330,
код ОКПО 00204607.

Производственное предприятие
«ДНЕПРОСИБЛЕС»

изготавливает из древесины
хвойных пород оптовые партии:
оконных блоков раздельной конструкции;
дверных блоков филенчатых цельноде-
ревянных;
плинтусов, наличников, рейки, вагонки,
досок пола.

Реализуются со склада в г. Днепропетровске:
пиломатериалы обрезные хвойных пород
25, 40, 50 мм;
шпалы железнодорожные широкой ко-
леи (непротитанные) I, II, III типа;
дощечка тарная.

Форма оплаты — предоплата, безотзыв-
ный аккредитив.

Возможен бартер на
продуктоволствие.
320070, г. Днепропетровск,
пр. К.Маркса, 60, каб. 529, 532;
Телефоны: (0562) 452132, 440623;
Телефакс (0562) 440623.

Напольные покрытия

Более 200 дизайнов
и расцветок

Представитель
бельгийских
производителей постоянно
реализует оптом:

- однотонные и цветные
ковровые покрытия —
700 тыс. крб. за 1 кв. м;
- линолеум, класс
«Экстра» — 500
— 900 тыс. крб.
за 1 кв. м.

Тел.: (044) 221-17-87;
221-17-88; 221-17-89.
Факс (044) 224-65-60.

кондитерские изделия
оптом и мелким оптом
со складов в Киеве:

конфеты, печенье, вафли,
карамель, шоколад,
батончики, холодок, жвачки...
Тел./факс (044)
290-02-03.

Реклама в газете
«Голос Украины»
Телефон 441-89-34.
Факс 449-85-62.

Организация реализует:

- мешки бумажные;
- гидроизоляционный
материал БРИЗОЛ;
- оборудование для
мельниц и элеваторов;
- вентили газобаллонные
ВБ 12,8;
- макаронные изделия.

Тел. (044)
544-39-51.

ФИРМА ЗАКУПИТ
шкурки мочкопленочные КРС
и свиные
механической сьемки.
Минимальная партия 10 тонн.
Реализуем и принимаем
заказы на оптовую поставку
изделий из натуральной кожи.
Тел./факс 544-24-77,
тел. 211-56-35.

Постоянно в продаже
бензин, дизельное топливо, все виды
автомобилей производства СНГ (ЗИЛ,
МАЗ, УАЗ, РАФ, КамАЗ, ВАЗ, ГАЗ), авто-
запчасти (более 500 наименований).
Фирма закупает новые автомобили,
ГСМ на условиях комиссии и реализует
их в короткий срок. Приглашаем к со-
трудничеству.

Тел. в Киеве: (044)
517-53-90, 431-84-80,
431-84-87, 554-74-82.

Арбитражный суд г. Киева
(252030, г. Киев, ул. Богдана Хмель-
ницкого, 44-в) возбудил дело №14/23
о банкротстве Научно-производствен-
ного предприятия "Лидер Со Лтд",
директор Римек Евгений Федорович,
юридический адрес: 252116, г. Киев-
116, ул. Бердичевская, 1, р/с 467580
в Департаменте деятельности Учреж-
дений Проминвестбанка (Региональ-
ное управление ПИБ), МФО 321206.

Имущественные требования кредито-
ров и предложения санаторов прини-
маются в течении месяца со дня
опубликования.

Усміхається Чорне море українським кораблям

КОЖНОГО РАЗУ, перебуваючи в Севастополі, сповнюється гордістю за цю славетну землю, за її багату історію. І болем — за примхливе союзнами. Тут, у старовинному Херсонесі, понад тисячоліття тому зрештеша київський князь Володимир. Сюди п'ятьох років тому евакуївали на човнах і підводних човнах запорозькі козаки, сіючи страх серед турецьких арабів, відбивали їх висадки на українські землі і, як завжди, закінчуючи битву білими прапорами Черного моря. І хто знає, якою б була подальша Україна, якби Катерина II не зруйнувала запорозьку волиничу.

На кін історичній основі союзна дійшовся стабільна і розбудова української флоту.

Думка віце-адмірала В.Безкоровайного

Що українському флоту минуло п'ятсот, цього сьогодні не можуть заперечити навіть заперечники нашої державності. Так вважає і командувач ВМС України віце-адмірал Володимир Безкоровайний. Він переконаний, що частка української флоту завжди була — і в Російській імперії, і під час Існування СРСР. Адже саме Україна внесла значний внесок у розбудову не лише Чорноморського, а й Балтійського, Північного та Тихоокеанського флотів. Кораблі здебільшого будувалися на українських заводах. Та й служили на флотах заводи в Україні, і сьогодні, наприклад, на Північному флоті близько п'ятдесяти відсотків віце-адмірала, офіцерів та мічманів — українці, на Тихоокеанському — їх третина. Що ж до Чорноморського флоту, то, за різними винятком, усі адмірала, офіцери і мічмани — громадяни України. А половина військовослужбовців строкової служби призвана з України, половина — з Росії.

Це — неісправні факти. Україна при цьому не претендує на свою частку в інших флотах. То чому Росія претендує на ЧФ? Кажуть, начебто країни СНД (читайте Росія) мають захищати рубежі Чорномор'я. Але чому не Україна, яка має найбільший відсоток державного кордону на Чорному морі? Не стоїть ж, зрештою, питання про захист далекосхідного кордону Росії країнами СНД.

На Чорноморському флоті склався певний стан. Незважаючи на те, що флот згідно з усіма домовленостями, перебуває під командуванням двох президентів — України і Росії, тут виконують накази лише Міністерства оборони і командування ВМС Російської Федерації. Дивно, що цього якого стартового не помічати керівники України.

Першим був СКР-112

Це вже історія. В липні 92-го капітан-лейтенант Сергій Настенко вчинив подвиг. Служачи на ЧФ і протестуючи проти спроби командування чинити тиск на військовослужбовців, котрі склали присягу на вірність народній Україні, він вивів свій корабель у відкрите море і взяв курс на Одесу. Сторожник СКР-112, яким командував Настенко, поклав початок становленню Військово-Морських Сил України. До речі, не єдиний корабель, який відстав на від Чорноморського флоту. Решта — нові, вони будуть на заводах Києва, Миколаєва, Феодосії, Керчі. За останні два роки зі сталевих злилися і повновили ВМС України корабель спеціального призначення «Славутич», сторожовий корабель «Гетьман Сагайдачний» (нині командує Сергій Настенко, він же капітан третього рангу), малий десантний корабель на повітряній подушці «Донецьк», малий протичовновий корабель «Луцьк», два великих десантних кораблі, один тральщик. Ступе-

ний на воду у Миколаєві ракетний крейсер «Украна». Окрім дев'яти бойових кораблів, український флот сьогодні має 83 допоміжні. А на черзі — нові кораблі, формуються екіпажі малих протичовнових кораблів «Луґанськ», «Львів», «Тернопіль», сторожового корабля «Гетьман Бєла-Винищенський», малого десантного корабля на повітряній подушці «Іван Богун». Розпочато будівництво малого протичовнового корабля «Запорозька Січ».

«Славутич» — флагман флоту

За погодженням з командувачем і при співробітництві прес-центру ВМС України я побував на кораблі спеціального призначення «Славутич». Командира капітана другого рангу Карена Хачатурова не було, і я зустрівся із заступником командира корабля по вихідній роботі капітаном третього рангу Анатолієм Вершковим. Розмовляв з особистим складом корабля.

І було радісно на душі, що кожен із них — від офіцера і мічмана до матроса — пишався службою на українському флоті. Але патрістичні питання, а в офіцерів і мічманів є сміх і їх треба якось утримувати. Кажу це ось до чого. Якщо, приміром, капітан третього рангу українського флоту отримує за місяць сім мільйонів 200 тисяч карбованців, то його колега з Чорноморського флоту — 15 — 17 мільйонів карбованців. Пам'ятаю, що на переговорах у Севастополі навісні минулого року було наведено достовірні дані, що міністерствами оборони України і Росії, що заробітна плата на обох флотах буде однакова. А сьогодні виходить, що десні офіцери ВМС України поділяють рапори з бажанням служити на Чорноморському флоті. І щоб зберегти свій безбідний флот, урядові України необхідно терміново вирішити це акрар важливе питання.

Анатолій Вершков народився і виріс у Львові. Закінчив Київське військово-морське училище. Служачи на кораблях ЧФ — на есміні «Сознательний», ракетних крейсерах «Неуловимий», «Жданов», «Слава». Стояв біля витоків створення Військово-Морських Сил України. Складний присягу на вірність народній Україні, А. Вершков з квітня 92-го — заступник голови Спільних офіцерів України по Миколаївському військово-морському гарнізону (головною був Володимир Шевченко, зараз він — народний депутат України).

Після чого виходу в море, — розповідає А. Вершков, — на «Славутич» розміщується штаб бригади, може розміщується й штаб ВМС України на чолі з командувачем для управління кораблями флоту, які знаходяться в поході. На кораблі є дві артилерійські установки, для самодійної гармати, для кулеметів, «Славутич» має надійний зв'язок із будь-якої точки Світового океану через космос може вести не-

обідні переговори. Потужна радіолокаційна станція забезпечує безаварійне плавання.

Славні традиції

Український флот п'ять років продовжує славні морські традиції, закладені ще козаками-запорозькими. Під час виходу в море, виконання учено-бойових вправ, стрільб зростає майстерність екіпажів кораблів. Сторожовий корабель «Гетьман Сагайдачний» брав участь у світі «Армада Свободи» в Нормандії. Це честь. 50-річчя висадки союзників у роки другої світової війни. Вперше в нашій історії військово-морський прапор України майорів у порту французького міста Руан поряд із прапорами флотів інших держав. Особливо були відзначені високі морські якості і рівень професійної підготовки українських моряків під час спільних навчань з французьким вертольотним «Жанна д'Арк».

Гідно проіс прапор нашої Батьківщини малий протичовновий корабель «Луцьк». Він ус-

Шефи на кораблі.

ліпно виконав поставлені перед ним завдання під час спільних навчань «Бриз-94» з військовими морськими Близького, США, Туреччини та Росії. А екіпаж «Славутича» продемонстрував високу майстерність на навчаннях «Морські партнери-94».

Попереду у моряків українського флоту близькі і далекі походи, нові навчання з кораблями ведучих морських держав світу. Попереду — вихід у Світовий океан. Попереду — нова демонстрація зростаючої могутності нашої флоту, нові контакти з морськими іншими країнами. Українські моряки понад усі цінують морську дружбу, діляться своїм досвідом з військовослужбовцями сучасних держав. А досвід цей поки що хоча й невеликий, але традиції-то славні, запорозькі.

Шефи

З самого початку створення українського флоту над нашими кораблями жили шефство численні колективи Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської, Волинської, Запорозької, Донецької, Луґанської та інших областей. Вони подарували екіпажам бібліотеки, спортивний інвентар, музичні інструменти, теле- і радіоапаратуру. І дуже своєчасним виявився Акт Президента України Леоніда Кучми від 7 жовтня 1994 року «Про організацію шефства над кораблями ВМС України».

Значення цього Акту для нас безцінне, — говорить командувач ВМС України віце-адмірал Володимир Безкоровайний. — У грудні минулого року на флоті прибули перші керівники всіх областей України (окрім, на жаль,

Автономії Республіки Крим). Ми обговорили всі проблеми. Кожен регіон обіцяв надати допомогу. До того ж, в областях готуватимуть призовників для служби на українському флоті, що надзвичайно важливо.

... На флоті побувала делегація товариства «Простір» і села Рожки Косівського району Івано-Франківської області. Простір привіз книги, набір духовних інструментів для оркестру. А Львівська академія мистецтв, яку очолює професор Євген Мисак, запропонувала свою допомогу по художньому оформленню в підрозділах, чистинах ВМС народознавчих світлиць і акту-компаній, що роботу, як мовиться, ус душу. Командування щиро завдячує їм.

Міцні шефські зв'язки зв'язали між батальйоном морської піхоти і трудовими колективами м. Сокаль Львівської області, Бережанського району Тернопільської, моряками-десантниками корабля «Донецьк» і колективами Донецької області. З перших днів будівництва малого протичовнового корабля «Луцьк» шефствують над екіпажем колективи обласного центру Во-

Спорт

Збірна України: два матчі — дві перемоги

У Софії триває чемпіонат світу з хокею у групі С. Ось результати матчів другого туру за участю фаворитів. Казахстан — Китай — 12:0, Білорусь — Словенія — 5:4, Україна — Угорщина — 9:1. Шайби в нашій команді закинули: Юлдашев — 3, Степанічев, Найда, Ніколаєв, Гончаренко, Фалєєв, Савицький. Найкращим гравцем матчу названо Раміля Юлдашева. До речі, в попередньому матчі, який наші спортсмени виграли в югославів — 15:3, було відзначено Валентина Олейського, який закинув дві шайби і зробив чотири результативні передачі.

На підсумковій прес-конференції у вівторок наставник українських хокеїстів Анатолій Богданов сказав:

— Сьогодні нам було дещо важче, ніж у зустрічі з югославами. Цього разу ми припустилися помилок у захисті. Втім, я дуже задоволений грою воротаря Ігоря Карпенка. У своїй групі ми посіли перше місце. Отож, у фінальній частині чемпіонату боротимемося за путівку групи В.

Ві. Сказали, що перша гра на турнірі проти Югославії була вдавішою для українців.

— Так. Для нас було дуже важливо, щоб знайшли спільну мову гравці «Сокола» і ті, які виступають у зарубіжних клубах. Як на мене, порозуміння відбулося. Ми знали, що виграємо. Але діяли на повні оберт. Треба було забивати якомога більше. Може статися так, що на фініші доведеться рахувати шайби, щоб визначити переможця.

— Прокomentуйте детальноше другий поєдинок.

— Я вже казав, що він був складнішим для нас. Угорці значно сильніші за югославів. Угорська команда молода, технічна, дисциплінована, досить грамотно захищається і полюбляє контратаки. Я недоволений діями нашої захисту. А от дегіонер — нападаючи Юлдашев, Степанічев, Найда, Кулабухов зіграли на хорошому рівні.

— Які ваші прогнози на фінальну частину?

— Білорусь, Казахстан і Україна — приблизно рівні за силами команди. Дуже шкода, що не матимемо достатньо часу для відновлення сил перед вирішальними матчами. Що поробиш? Такий календар.

Користуючись нагодою, хочу передати палкий привіт усім прихильникам хокею в Україні, закликати їх та бізнесменів, усіх українських патріотів не дати померти національному хокею. Мене дивує, що серед пріоритетних видів спорту в нашій державі не знайшлося місця для хокею... такого популярного в народі! Соромно, що Україна неспроможна створити умови для єдиної своєї команди. Шкода, що руйнується струнка система українського хокею. І все одно, слід шукати фінансів із важкого становища...

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.
Софія.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президент Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕНЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:

252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

- ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
- Рукописи не повертаємо.
- Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє погляди авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською
мовами.
Індекс 60955.
Тираж 540740.

Комітет друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1-2-3-4-5-6-7-8-9-0
Зам. 0311054